

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Porvoon kaupunki
PL 23
06101 Porvoo

Puhdistettavan alueen sijainti

Puhdistettava alue sijaitsee Porvoossa osoitteessa Ratakatu 4.

Pilaantuneen maaperän puhdistamista tehdään kiinteistöillä 638-484-3-56 ja 638-484-2-0 pois lukien kiinteistöllä 638-484-3-56 sijaitsevat määräalat M601 ja M602. Puhdistaminen koskee Ratakadun länsipuolella olevia kiinteistöjä/kiinteistön osia. Puhdistettavan alueen sijainti kartalla on esitetty liitteessä 1.

Kiinteistöjen omistaja

Kiinteistöt 638-484-3-56 ja 638-484-2-0 omistaa Porvoon kaupunki.

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tuli vireille 2.4.2026. Ilmoitusta täydennettiin 13.4.2026

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi, Niam Porvoo Ratakatu 3. Golder Associates Oy, 5.1.2012.
- Porvoon kaupunki, Hattulanrannan kaavamuutosalueen haitta-ainetutkimukset, Tutkimusraportti. FCG Finnish Consulting Group Oy, 22.4.2022.

- Aseman seutu, hulevesilinjauksen maaperän haitta-ainetutkimus, Suunnitelma ja kartta. FCG Finnish Consulting Group Oy, 14.11.2022.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Puhdistettava alue sijaitsee Porvoon asemanseudulla, joka on kehittynyt jo 1800-luvun lopulla junaliikenteen myötä. Henkilö- ja tavaraliikennettä toteutettiin alueella vuoteen 1990 saakka. Alueen läpi kulkee historiallinen Vanha Hämeenlinnantie, joka on ollut merkittävä kauppareitti jo satoja vuosia.

Alueella on paljon teollista historiaa, kuten hieman pohjoisempana sijainnut Hattulan saha. Puhdistettavilla kiinteistöillä on ollut teollista toimintaa ilmeisesti 1960-luvulta alkaen painottuen alueen keskivaiheille. Alueen pohjoisreunan teollisuusrakennukset purettiin alueelta historiatietojen mukaan 1980-luvulla.

Puhdistettavan alueen koillisreunassa sijaitsi 1950-luvulla ratapiha-alue, muutoin alue oli viljelysalueita. 1960–1970-luvuilla alueella varastointiin ja kierrätettiin erilaisia metallituotteita ja -jätteitä. 1980-luvulla varastointi sekä kierrätys oli laajentunut alueen keskiosista myös alueen pohjoisosaan. Metallituotteiden kierrätys-, varastointi sekä myyntitoiminta päättyi konkurssiin vuonna 2025.

Alue on pilaantunut sillä toteutetun teollisen toiminnan vuoksi useamman vuosikymmenen aikana.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Vuonna 2004 hyväksytyssä Porvoon keskeisten alueiden osayleiskaavassa alue on merkitty pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi. Osayleiskaavan uusiminen on käynnistynyt alkuvuodesta 2025 ja asemanseutu tulee olemaan tulevaisuudessa yksi merkittävä kaupungin laajenemissuunta. Kaavoituskatsauksessa 2025 on esitetty aluetta tutkittavaksi korkeatasoisen asuinrakentamisen mahdollistamiseksi, ja alueen kehittämiseen sekä kaavoitusratkaisuihin vaikuttaa muun muassa Itäradan linjaus. Alueen kaakkoisosan asemakaavoitus on käynnistynyt.

Alueen itäpuolella, Porvoonjoen itärannalla sijaitsee harjijensuojeluohjelmaan kuuluva Linnanmäki, Porvoonjokilaakson kulttuurimaisemakokonaisuus sekä Porvoonjoen suiston Natura-alue.

Puhdistettavalla alueella ei sijaitse Natura- tai muita vastaavia herkkiä alueita.

Alueen kaakkoiskulmassa on Museoviraston suojelema Porvoon rautatieasema-alue, jossa on suojeltuja rakennuksia ja rakenteita. Kaakkoisosaa alueesta on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY).

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Geologian tutkimuskeskuksen maankamara -tietopalvelun perusteella alueen pintamaa on täyttömaata ja pohjamaa (lieju)savea. Kohteessa tehtyjen laajojen maaperätutkimusten perusteella alueella on ohut täyttömaakerros (0,1–1 metriä), jonka alla on savi. Täyttömaa koostuu tutkimusten perusteella pääosin hiekasta ja/tai sorasta. Osalla aluetta on 0,1 metrin paksuinen humus- tai nurmikerros.

Kohteen välittömässä läheisyydessä ei ole todettu happamia sulfaattimaita, mutta tutkimustiedon puuttuessa Porvoonjoen rannan läheisyydessä esiintyviä happamia sulfaattimaita ei täysin voida sulkea pois.

Kiinteistö 638-484-3-56 sijaitsee eteläosastaan 1-luokan pohjavesialueella (0161251 A, Porvoo). Porvoonjoki sijaitsee lähimmillään noin 90 metrin etäisyydellä kohteesta itään. Karttatarkastelun perusteella alueen pohjoispuolella virtaa oja, joka päättyy alueen pohjoispäähän lähelle Ratakadun ja Fredrika Runebergin kadun risteystä.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Puhdistettavalla alueella on tehty useita maaperätutkimuksia eri vuosina (1996, 1998, 2005, 2018, 2011, 2015 sekä 2020). Haitta-ainepitoisuuksia on havaittu alueella kauttaaltaan. Maaperässä on todettu metalleja ja puolimetalleja (mm. As, Co, Cr, Cu, Ni, Pb, Sb, V ja Zn), syanidia, öljyhiilivetyjä C₁₀–C₄₀ ja PAH-yhdisteitä. Todettujen haitta-aineiden pitoisuustasot vaihtelevat valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisista kynnsarvotasoista aina ylempien ohjearvojen ylityksiin asti. Alueella todetut arseenipitoisuudet jäivät reilusti alle arseenin taustapitoisuustason. Liitteen 2. karttapiirustuksessa on esitetty alueelle tehdyt tutkimuspisteet ja niissä todetut haitta-aineiden pitoisuustasot.

Todetut haitta-ainepitoisuudet sijaitsevat pääosin maaperän pintakerroksesta alkaen ja rajoittuvat yleisimmin noin 0,3–1 metrin syvyydellä todettuun saveen. Alueen keskivaiheilla perusmaa on syvimmillään noin kahden metrin syvyydellä maanpinnasta ja täällä

alueella haitta-ainepitoisuudet ulottuvat paikoin hieman yleistä tasoa syvemmälle. Maaperässä on todettu myös mm. puu- ja rakennusjätteitä sekä tuhkaa.

Maaperätutkimusten yhteydessä on otettu myös orsi- ja/tai pohjavesinäytteitä. Pohjavesinäytteissä on todettu kohonneita pitoisuuksia raskasmetalleja (koboltti, nikkeli, sinkki), MTBE:ä, TAME:a ja trikloorieteeniä. Orsivedessä on todettu mm. raskasmetalleja, öljyhiilivetyjä ja PAH-yhdisteitä.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kohteeseen on laadittu valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi. Arvioinnissa on huomioitu alueella todettujen haitta-aineiden ominaisuudet, pitoisuudet ja esiintyminen sekä alueen nykyinen ja tuleva maankäyttö ja ympäristöolosuhteet.

Riskinarvioinnissa kriittisiksi haitta-aineiksi valittiin aineet, joiden pitoisuudet ylittävät alueen maaperässä alemman ohjearvon. Näitä haitta-aineita ovat antimoni, koboltti, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, öljyhiilivedyt C₁₀–C₄₀, syanidi ja PAH-yhdisteistä bentso(a)antraseeni, bentso(a)pyreeni, fenantreeni sekä fluoranteeni. Alemmat ohjearvot alittavina pitoisuuksina todettuja haitta-aineita ei huomioitu arvioinnissa, koska niiden pitoisuudet alittivat alueella herkän maankäytön terveysperusteisesti määritetyt viitearvot (SHPT_{ter}).

Kohteen kohonneet haitta-ainepitoisuudet sijaitsevat maaperän pintakerroksessa ja riskinarviointi on tehty maaperän pintakerrokselle (noin 1,5–2,0 metriä) sillä tämän maakerroksen alapuolella on luonnonmaana savi. Savessa ei tutkimusten perusteella todettu haitta-ainepitoisuuksia ja saven kautta haitta-aineiden kulkeutuminen ja sitä kautta altistuminen on käytännössä mahdotonta.

Alueen tulevan maankäytön arvioidaan olevan herkäksi luokiteltavaa (asuin- tai virkistyskäyttö). Tulevassa asuinkäytössä alueella ei arvioida olevan erityisiä luonnonarvoja.

Rakentamisen yhteydessä tehdään pintakaivuja, täyttöjä ja rakennekerroksia, mistä johtuen alueelle ei arvioida jäävän haitta-ainepitoista pintamaata näkyviin täysin paljaana pintakerroksena. Kulkeutuminen pölyämisen tai pintavalunnan kautta ei ole rakentamisen jälkeen mahdollista eikä kulkeutumisriskiä arvioida syntyvän. Rakentamisen jälkeen myöskään ihmisten tai eliöiden altistuminen haitta-aineille suoran ihokosketuksen, maan nielemisen tai pölyn hengittämisen kautta ei ole enää mahdollista.

Alueella on kasvillisuutta ja kasvillisuus tulee häviämään rakentamisen aikana. Uusi kasvillisuus tullaan istuttamaan puhtaaseen, muualta tuotuun multa. Haitta-aineiden kulkeutumista kasveihin ja siirtymistä ravintoketjuun ei arvioida merkitykselliseksi.

Kohteessa on todettu orsivettä saven pinnalla. Suurin osa kohteessa todetuista haitta-aineista ei liukene hyvin veteen, eikä kulkeudu helposti. Kohteessa sijaitsee kuitenkin salaojaputkia, joiden purku johtaa suurella todennäköisyydellä Porvoonjokeen. Savikerroksesta johtuen haitta-aineiden ei arvioida kulkevan syvemmällä maaperässä sijaitsevaan pohjavesikerrokseen eikä haitta-aineiden arvioida kulkeutuvan merkittävässä määrin pohjaveteen ja pohjaveden mukana kohteen ulkopuolelle. Kulkeutuminen orsiveden tai salaojavesien mukana arvioidaan vähäiseksi, mutta mahdolliseksi ja siten merkitykselliseksi.

Alue tullaan kytkemään kunnalliseen vesijohtoverkoston, eikä alueen orsi- tai pohjavettä käytetä talousvetenä, joten altistumista suoraan veden käytön kautta ei muodostu.

Alueen maaperässä ja orsi- sekä pohjavedessä on todettu haihtuvia orgaanisia haitta-aineita. Ne saattavat höyrystyä ja siirtyä pohjavedestä maaperään ja/tai maaperästä maan pintakerrokseen ja edelleen ulkoilmaan. Ulkoilmaan päätyessään haitta-aineiden pitoisuudet kuitenkin laimenevat nopeasti. Haitallisten pitoisuuksien muodostuminen vaatisi erittäin suojaiset olosuhteet ja hyvin pienen tuulennopeuden. Ihmisten altistusta haitta-aineille ei kuitenkaan voida täysin sulkea pois.

Haihtuvat haitta-aineet saattavat maanpinnasta kulkeutua myös rakennusten sisäilmaan alapohjan läpi tai alapohjan vuotojen kautta. Tämä saattaa olla merkittävä kulkeutumisreitti. Haitta-aineiden kulkeutumista huoneilmaan ja ihmisten altistumista haitta-aineille voidaan estää rakennusten ryömintätilan tuuletuksella.

Tulevassa käytössä, jossa alueelle tulisi asuinrakennuksia ja virkistyskäytössä, on ihmisten altistuminen maaperän haitta-ainepitoisuuksille riskinarvioinnin perustella mahdollista. Lisäksi ei ole suotavaa, että alueella esiintyy jätteitä, koska niiden seassa saattaa olla tutkimattomia haitta-aineita ja pitoisuuksia. Jätteet esitetään poistettavaksi esim. alueen rakentamiseen liittyvien maanrakennustöiden yhteydessä.

Pilaantuneen alueen alaksi arvioidaan 4 000 m² ja pilaantuneen maan määräksi 4 500 m³.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistusmenetelmä ja puhdistustavoitteet

Puhdistusmenetelmäksi esitetään massanvaihtoa maaperän pintakerroksen osalta (syvyydelle 0,8–2 metriä maanpinnasta). Puhdistustavoitteeksi esitetään alueen käytön muuttuessa ja kaavoituksen edetessä aiempaa herkemmän maankäytön myötä valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia alempia ohjeavotasoja.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Pilaantuneet maa-ainekset kaivetaan joko suoraan autoihin poiskuljetettavaksi tai läjitetään puhdistusalueelle kasoihin mahdollisia jatkotutkimuksia varten. Massojen välivarastointia esitetään toteutettavaksi puhdistettavalla alueella.

Pilaantuneet maat kaivetaan ns. lajittelevana kaivuna. Massat lajitellaan kaivun aikana eri jakeisiin pilaantuneisuuden, maalajin sekä jätteisyyden mukaan. Kaivun aikana erotellaan suuret kivet ja mahdolliset selvät jätkekerrokset. Jätteet seulotaan siltä osin kuin se on kaivuteknisesti mahdollista. Pilaantumattomat ja eri tavoin pilaantuneet maat/jätteet pidetään erillään kaivun ja työmaavarastoinnin aikana. Maiden luokittelu tehdään ennen kaivutöitä ja/tai kaivun aikana tehtävien täydentävien tutkimusten perusteella.

Kohteessa havaitut kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset kaivetaan ja kuljetetaan jätekeskukseen. Kaivualueella esitetään hyödynnettäväksi pitoisuustasoltaan puhdistustavoitteen alittavia maa-aineksia.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Puhdistuksen yhteydessä alueelta poistetaan pilaantunutta maata ja jättejakeita. Työn yhteydessä syntyvät kaivannot luiskataan siten, ettei kaivannoista aiheudu vaaraa alueella liikkuville. Sivullisten pääsy työmaa-alueelle estetään aitaamalla kaivualue.

Puhdistuksesta aiheutuu maarakentamiselle tyypillisiä ympäristövaikutuksia, kuten melua, pölyämistä ja päästöjä ilmaan. Työmaa-alueen ulkopuolisille kaduille ja alueille mahdollisesti kulkeutuva maa-aines poistetaan säännöllisesti haitta-ainepitoisen maa-aineksen aiheuttamien haittojen ehkäisemiseksi.

Kuljetuksen ajaksi pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat peitetään, jotta estetään maa-aineksen leviäminen ja pölyäminen ympäristöön.

Kohteessa välivarastoitavien kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maa-ainesten leviäminen alueen ulkopuolelle ja puhtaille alueille estetään väliaikaisen eristerakenteen (esim. kestopeitteen) avulla. Lisäksi maa- ja jätekasat peitetään välivarastoinnin ajaksi haitta-aineiden/ jätejakeiden leviämisen estämiseksi esim. tuulten vaikutuksesta.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Puhdistustöistä, näytteenotosta sekä massojen laadullisesta lajittelusta vastaa ympäristötekniinen valvoja kaivutöiden edetessä.

Pilaantuneisuusrajauksia tarkennetaan työn aikana kaivannon seinämistä ja pohjista, sekä läjitetyistä maista aistinvaraisten havaintojen, kenttämittausten ja laboratorioanalyysien avulla. Kenttämittaustuloksista varmistetaan osa laboratorioanalyysillä rinnakkain kenttämittauksen kanssa.

Lopullisista kaivutasoista otetaan jäännöspitoisuusnäytteet, jotka analysoidaan laboratoriossa. Työ päätetään päätöksessä asetettuun puhdistuksen tavoitetasoon. Mikäli tavoitetasoa ei saavuteta, tehdään jäännöspitoisuusnäytteistä riskinarvio.

Mikäli alueella hyödynnetään kynnysarvon ylittäviä, mutta taustapitoisuudet alittavia maa-aineksia, alueet merkitään kartalle.

Mikäli kohteessa havaitaan kaivantovesiä, kaivantovesistä otetaan näyte, josta analysoidaan ne haitta-aineet, joita kohteessa on todettu.

Puhdistustyö toteutetaan osissa kaavoitustyön ja/tai alueen suunnittelun sekä rakentamisen edetessä.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Lupa- ja valvontavirasto on tarkastanut Porvoon kaupungissa sijaitsevien kiinteistöjen 638-484-3-56 ja 638-484-2-0, pois lukien kiinteistöllä 638-484-3-56 sijaitsevat määräalat M601 ja M602, pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa (riskinarviointiin perustuen) sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Kiinteistöiltä 638-484-3-56 ja 638-484-2-0, pois lukien kiinteistöllä 638-484-3-56 sijaitsevat määräalat M601 ja M602, on poistettava maa-

ainekset, joiden valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisten metallien ja/tai puolimetallien ja/tai syanidin ja/tai öljyhiilivetyjen keskitisleiden ($>C_{10}-C_{21}$) ja/tai raskaiden öljyjakeiden ($>C_{21}-C_{40}$) ja/tai PAH-yhdisteiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksessa 214/2007 säädetyt alemmat ohjearvotasot.

2. Pilaantuneen maaperän puhdistuksen aikana on otettava maaperänäytteitä pilaantuneiden alueiden laajuuksien, syvyyksien ja kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien tarkastamiseksi. Näytteet on otettava siten, että maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ovat edustavasti selvitetty.

Jos näytteiden tutkimisessa käytetään kenttämittauslaitetta, on kenttämittaustuloksista vähintään joka kymmenennen näytteen, kuitenkin vähintään kahden näytteen tulos jokaiselta kaivualueelta, tarkastettava laboratoriomittauksilla. Laboratorionäytteistä on analysoitava vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

3. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.
4. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä puhdistettavalla alueella, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.
5. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavoin pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset pidetään erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja/tai esikäsitteilyn sekä kuljetuksen aikana.
6. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tarvittaessa välivarastoida ja/tai esikäsitellä esim. seulomalla alueella, jonka puhdistamisesta ilmoitus on tehty. Välivarastoinnin ja esikäsitteilyn on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja ne on toteutettava siten, ettei niistä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-

aineiden muodostamaa hajuhaittaa, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa.

7. Mikäli välivarastointi ja/tai esikäsitteily toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla toiminnan päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

8. Puhdistuskaivantojen täytöissä voidaan hyödyntää puhdistusalueelta kaivettuja maa-aineksia, joiden määräyksen 1. mukaisten haitta-aineiden pitoisuudet ovat valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisten kynnyksarvojen ja alempien ohjearvojen välissä. Hyötykäytettävien maa-ainesten on lisäksi oltava jätteettömiä eikä niissä saa olla haitta-aineiden muodostamaa hajua. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa orsi- tai pohjavesikerrokseen.
9. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on selvitettävä edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.
10. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava.

Maa-ainesten kuljettaminen

11. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan siirtoasiakirjat. Siirtoasiakirjat on laadittava ensisijaisesti sähköisinä ja siirrettävä SIIRTO-rekisteriin viipymättä.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

12. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista on otettava edustavat jäännöspitoisuusnäytteet. Jokaiselta pilaantuneen maan kaivualueelta on otettava kuitenkin vähintään kaksi edustavaa näytettä. Näytteistä on analysoitava laboratorioissa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Pilaantuneen veden käsittely

13. Pilaantuneella alueella sijaitseviin kaivantoihin mahdollisesti kertyvän veden haitta-ainepitoisuudet on selvitettävä. Vesinäytteistä on

analysoitava laboratoriossa vähintään maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.

14. Tarvittaessa vesi on poistettava tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla menetelmällä. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärointiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta.

Valvonta, tiedottaminen ja raportointi

15. Jokaiseen puhdistusvaiheeseen on nimettävä henkilö, joka vastaa puhdistustyön valvonnasta ja jolla on tarvittava asiantuntemus ja kokemus pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
16. Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan muita kuin aiemmissa tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, puhdistuksen tavoitepitoisuuksia ei saavuteta tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Lupa- ja valvontavirastolle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
17. Työn aikana on pidettävä kirjaa maaperänäytteenotosta ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määristä. Kirjanpidon on oltava ajan tasalla ja valvojan viranomaisen saatavilla työn aikana.
18. Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti jokaisen puhdistusvaiheen jälkeen. Loppuraportissa on esitettävä:
 - puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivuaalueista ja -syvyyksistä koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla
 - kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta
 - kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista
 - selvitys haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntämisestä alueella

- analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä (ETRS-TM35FIN-koordinaatisto)
- yhteenveto maa-ainesten toimittamisesta eri hyödyntämis-, käsittely- ja loppusijoituspaikoille
- yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä.

Loppuraportti on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa kunkin puhdistusvaiheen kaivutöiden loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen puhdistettavalla alueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (Lupa- ja valvontavirasto), jos puhdistaminen ei ympäristönsuojelulain luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle.

Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetyn maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää nämä asetuksen vaatimukset.

Alueen maaperässä on todettu kohonneita pitoisuuksia metalleja, puolimetalleja, syanidia, öljyhiilivetyjä ja PAH-yhdisteitä. Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 liitteessä ko. haitta-aineille säädetty kynnysarvot sekä alemmat ja ylempät ohjearvot on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Metallien, puolimetalien, syanidin, öljyhiilivetyjen ja PAH-yhdisteiden kynnysarvot sekä alemmat ja ylempät ohjearvot.

Haitta-aine	Kynnysarvo [mg/kg]	Alempi ohjearvo [mg/kg]	Ylempi ohjearvo [mg/kg]
Antimoni	2	10	50
Arseeni	5	50	100
Elohopea	0,5	2	5
Kadmium	1	10	20
Koboltti	20	100	250
Kromi	100	200	300
Kupari	100	150	200
Lyijy	60	200	750
Nikkeli	50	100	150
Sinkki	200	250	400
Vanadiini	100	150	250
Syanidi	1	10	50
Kevyet öljyjakeet (>C ₁₀ -C ₂₁)		300	1 000
Raskaat öljyjakeet (>C ₂₁ -C ₄₀)		600	2 000
Öljyjakeet (>C ₁₀ -C ₄₀)	300		
Bentso(a)antraseeni	1	5	15
Bentso(a)pyreeni	0,2	2	15
Bentso(k)fluoranteeni	1	5	15
Fenantreeni	1	5	15
Fluoranteeni	1	5	15
Naftaleeni	1	5	15
PAH-summa	15	30	100

Määräskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Päätöksessä on hyväksytty ilmoituksessa esitetyn mukaisesti kiinteistöiltä poistettavaksi maa-ainekset, joiden metallien, puolimetalien, syanidin,

öljyhiilivetyjen ja PAH-yhdisteiden pitoisuudet ylittävät alemmat ohjearvotasot. Puhdistustaso on katsottu riittäväksi huomioiden alueen käyttö ja ympäristöolosuhteet. (Määräys 1.)

Kaivutyön aikaisella näytteenotolla selvitetään mm. pilaantuneiden alueiden laajuus ja syvyys sekä kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet. Käsittelyyn toimitettavien maa-ainesten tutkiminen on edellytetty toteutettavaksi siten, että kenttämittaustulokset varmennetaan laboratoriossa maa-aineseräkohtaisesti ja että tulosten perusteella voidaan erotella toisistaan vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavat pilaantuneet maa-ainekset, tavanomaiseksi jätteeksi luokiteltavat pilaantuneet maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat maa-ainekset. Puhdistustyön ohjauksessa voidaan hyödyntää aiempien tutkimusten tuloksia. (Määräys 2.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 2., 9., 12., 13. ja 15.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi (varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteet). (Määräykset 3.–9. ja 16.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 4.–8. ja 11.)

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 4.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaisesti maaperän puhdistustyön yhteydessä kaivettavat pilaantuneet ja/tai jätteenekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoipaikkaan. Jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräykset 4. ja 11.)

Jätelain (646/2011)15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 5.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen maa-ainesten, joiden määräyksen 1. mukaisten haitta-aineiden pitoisuudet ovat kynnyksarvojen ja alempien ohjearvojen välissä, hyötykäyttö puhdistuskaivantojen täytöissä. Hyödynnettävien maa-ainesten tulee olla jätteettömiä ja hajuttomia, jottei niistä aiheudu alueen tulevassa käytössä ympäristö-, terveys- tai viihtyvyyshaittaa. Maita ei saa sijoittaa orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi- tai pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 8.–10.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (978/2021) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 11.)

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (978/2021) 40 §:ssä. (Määräys 11.)

Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettävien puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä

ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavalta alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä ne aiheuta enempää maaperän, pohjaveden tai pintaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 13. ja 14.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 15.–18. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta.

Pilaantunutta aluetta puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esimerkiksi maaperässä todetaan uusia haitta-aineita tai puhdistustavoitteita ei saavuteta. Poikkeuksellisten tilanteiden vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 16.)

Kirjanpidolla ja raportoinnilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet. (Määräykset 17. ja 18.)

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 121 a, 121 b, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus Lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2026 (1177/2025)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 1 577 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2026 (1177/2025) ja

sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 83 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 19 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan valtion valvontaviranomainen voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu kulloinkin voimassa olevaan valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 31.5.2031 saakka.

Puhdistustoimet on esitetty tehtäviksi useassa osassa. Puhdistustoimet ovat kuitenkin kertaluontoisia ja suhteellisen lyhytkestoisia. Mikäli puhdistusta ei pystytä toteuttamaan viiden vuoden määräajassa esim. alueen kaavoituksen viivästymisen vuoksi tai jostain muusta syystä, voi siihen hakea lisäaikaa Lupa- ja valvontavirastolta. Tällöin tulee arvioitavaksi se, vastaavatko alueen olosuhteet ja suunnitelmat edelleen tämän päätöksen perustana ollutta tilannetta vai ovatko ne muuttuneet niin, että on tarpeen laatia uusi ilmoitus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Porvoon kaupunki
Katja Forsell (sähköisesti)

Tiedoksi

Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Lupa- ja valvontavirasto antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Lupa- ja Valvontaviraston ja Porvoon kaupungin verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI-tietojärjestelmä).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä kolme olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Lisätietoa asiasta antaa ylitarkastaja Hanna Valkeapää (hanna.valkeapaa(at)lvv.fi, p. 0295 256 077).

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Hanna Valkeapää ja ratkaissut ylitarkastaja Elina Kerko.

Liitteet

- Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta ja rajaus
- Liite 2. Tutkimuspistekartta
- Liite 3. Valitusosoitus

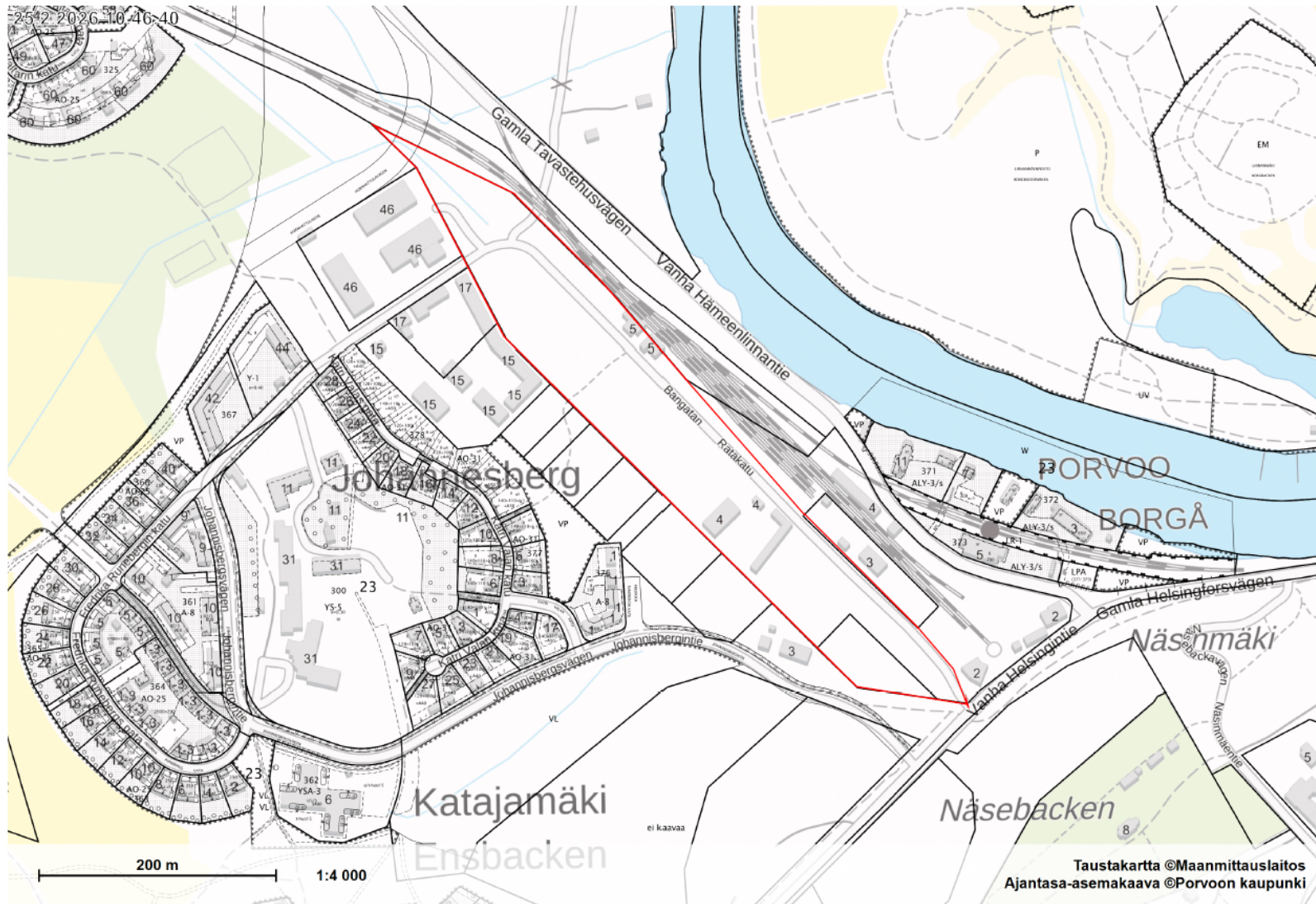
LIITE 1., sivu 1/2

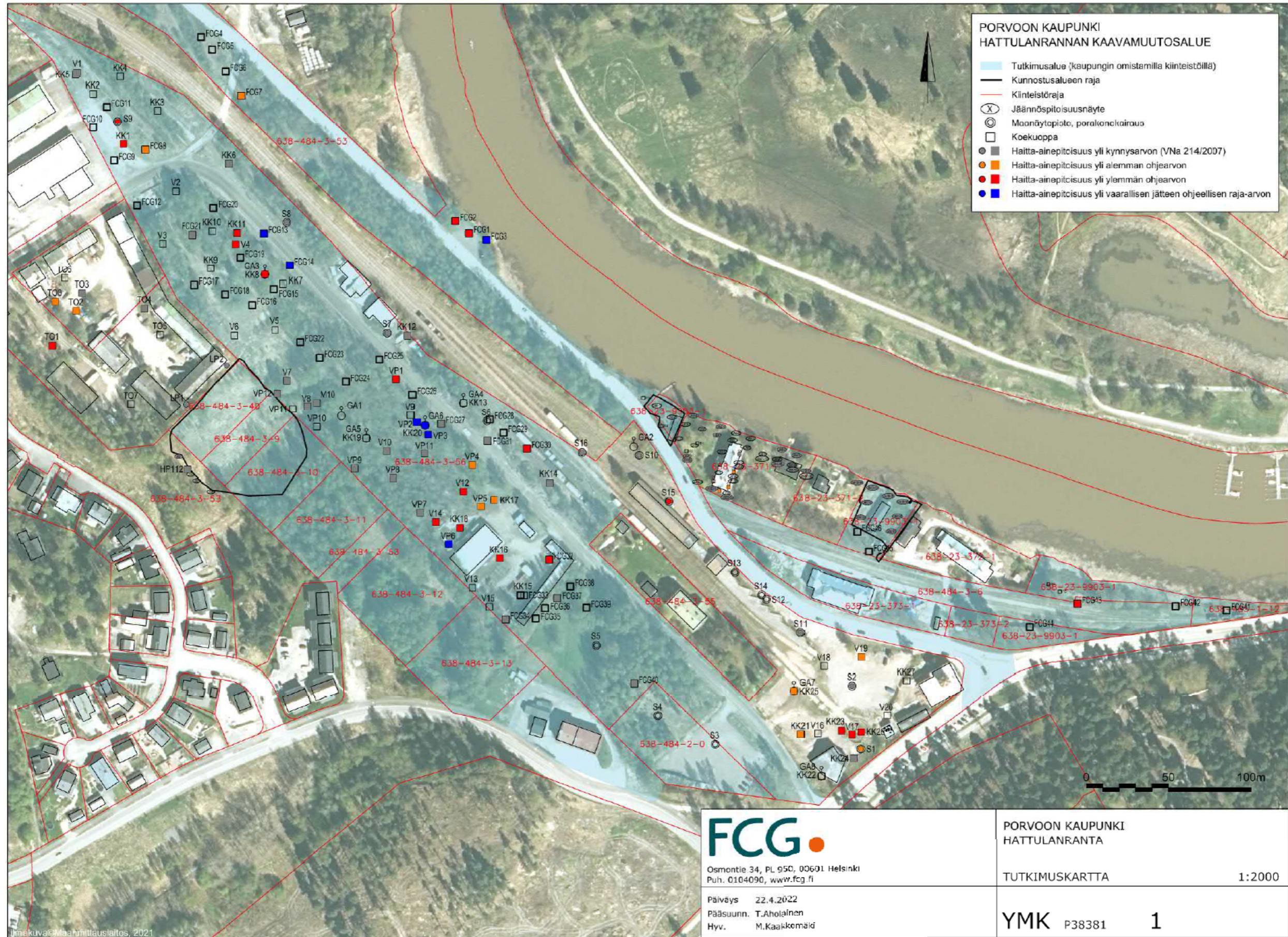
Puhdistettavan alueen yleiskartta

LIITE 1., sivu 2/2

Puhdistettavan alueen rajaus

LIITE 3.

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa 310 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään erikseen niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2025. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Toimittaminen

Valitus tulisi ensisijaisesti tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Vaasan hallinto-oikeus

- Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
- Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
- Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
- Puhelin: Kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)
- Puhelinvaihe: 029 56 42611

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköpostitse. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tämä asiakirja LVV-U/66511/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/66511/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Valkeapää Hanna 19.05.2026 10:46

Ratkaisija Kerko Elina 19.05.2026 10:47